

Ochrona środowiska i rolnictwo

Stan środowiska naturalnego III.1.

Raporty dotyczące jakości powietrza, natężenia hałasu, stanu czystości wód oraz komunikaty pyłkowe dla alergików publikowane są na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ): <http://www.krakow.pios.gov.pl/>

Jakość powietrza atmosferycznego III.1.1.

Jakość powietrza w Krakowie jest kontrolowana i oceniana pod kątem spełniania przewidzianych prawem standardów. W ramach monitoringu jakości powietrza prowadzone są pomiary: pyłu zawieszonego (PM10 i PM2,5), dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆) oraz zawartości ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)piranu (BaP) w pyłe PM10.

Normy dotyczące poziomu tych substancji w powietrzu, dopuszczalne częstotliwości przekraczania tych poziomów, poziomy docelowe oraz alarmowe określają załączniki nr 1 – 5 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 47, poz. 281).

Stan jakości powietrza w Krakowie w 2011 roku był niezadowalający. Niedotrzymane były standardy w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 i dwutlenku azotu oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Wynikało to z niekorzystnych warunków klimatycznych, spowodowanych położeniem Krakowa w inwersyjnej dolinie, ze słabym przewietrzaniem i dużą wilgotnością oraz emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych, komunikacyjnych i przemysłowych.

Sejmik Województwa Małopolskiego (Uchwała Nr XXXIX/612/09 z dnia 21 grudnia 2009 roku) ustanowił obowiązujący *Program ochrony powietrza dla Aglomeracji Krakowskiej*. Program naprawczy jakości powietrza nakłada obowiązki, w tym – dotyczące działań ograniczających niską emisję i emisje komunikacyjne, m.in. na: Prezydenta Miasta Krakowa, Marszałka Województwa Małopolskiego, Zarząd Dróg Wojewódzkich, GDDKiA, MPEC S.A. w Krakowie, Małopolskiego Inspektora Ochrony Środowiska, zakłady na terenie Nowohuckiego Obszaru Gospodarczego, właścicieli i zarządców zakładów przemysłowych, przewoźników świadczących usługi na terenie miasta itp.

Punkt pomiarowy	Stężenie (w µg/m ³)						
	pyłu zawieszonego PM10	pyłu PM2,5	SO ₂	NO ₂	Pb	benzenu	
ul. Bujaka	54	37	8	32	0,03	-	
al. Krasieńskiego	77	55	11	73	-	3,4	
ul. Bulwarowa	63	43	8	29	0,05	3,1	
Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi	40	25	brak	40	0,5	5,0	

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie

Tabela III.1.

Średnie roczne stężenie zanieczyszczeń powietrza w Krakowie w 2011 roku

Największa emisja pyłów powstaje w wyniku spalania węgla oraz odpadów w starych kotłach i piecach domowych. Do zwiększenia poziomów PM10 przyczynia się także komunikacja w mieście, poprzez spalane paliwa w silnikach samochodów oraz unoszenie się pyłów z brudnych dróg. Emisja pyłów powodowana jest również przez przemysł, jednak ze względu na obowiązujące przepisy prawne regulujące dopuszczalne wartości emisji, źródła te mają zwykle dużo mniejszy wpływ na jakość powietrza.

Poziom dopuszczalny stężenia średniodobowego pyłu PM10 wynosi $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie może być przekraczany częściej niż 35 razy w ciągu roku. Poziom dopuszczalny stężenia średniorocznego wynosi $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a poziom alarmowy stężenia średniodobowego – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W 2011 roku w Krakowie odnotowano przekroczenia alarmowego poziomu pyłu zawieszonego PM10 ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$): przy ul. Bujaka – 3 razy, przy al. Krasińskiego – 11 razy, przy ul. Bulwarowej – 4 razy.

Tabela III.2.

Częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 w Krakowie w 2011 roku

Punkt pomiarowy	Liczba dni w roku, w których został przekroczony dopuszczalny poziom w roku kalendarzowym
ul. Bujaka	127
al. Krasińskiego	200
ul. Bulwarowa	174
Dopuszczalna częstość przekraczania dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym	35

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie

W 2011 roku, wśród substancji toksycznych w pyłe PM10 odnotowano szczególnie duże przekroczenie dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu – substancji rakotwórczej, która może powodować m. in. dziedziczne wady genetyczne.

Tabela III.3.

Średni roczny poziom metali ciężkich i benzo(a)pirenu w Krakowie w 2011 roku

Punkt pomiarowy	Stężenie (w ng/m^3)			
	Arsen	Kadm	Nikiel	BaP
ul. Bujaka	2	1,2	2,5	10,2
ul. Bulwarowa	1,9	1,5	3,6	8,6
Poziom docelowy ze względu na ochronę zdrowia ludzi	6	5	20	1

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie

Tabela III.4.

Poziom tlenku węgla i ozonu

Punkt pomiarowy	Maksymalna średnia 8-godzinna spośród średnich kroczących w roku kalendarzowym ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Liczba przekroczeń maksymalnej średniej 8-godzinnej, spośród średnich kroczących
Tlenek węgla (CO)		
ul. Bulwarowa	3 650	0
al. Krasińskiego	6 350	0
Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi	10 000	-
Ozon (O_3)		
ul. Bujaka	122	1
Poziom docelowy substancji w powietrzu	120	25 dni

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie

Klimat akustyczny III.1.2.

Hałas komunikacyjny – należy do najbardziej uciążliwych rodzajów hałasu. Pomimo stosowania nowoczesnych rozwiązań, jego poziom w Krakowie pozostaje bez zmian.

W 2011 roku nie zaobserwowano poprawy jakości środowiska akustycznego w otoczeniu stacji pomiarowej przy al. Krasińskiego. Przekroczenia mierzonego hałasu sięgały 11 dB (w styczniu i kwietniu). Średnie przekroczenia wynosiły 7-9 dB. Niewielkie spadki przekroczeń zarejestrowano w niedziele, ale poza tym nie odnotowano związku pomiędzy dniem tygodnia a wartością poziomu hałasu.

Hałas przemysłowy – w 2011 roku WIOŚ, analogicznie do lat poprzednich, przeprowadził w Krakowie pomiary kontrolne w 23 obiektach przemysłowych, w ramach ograniczania uciążliwości związanych z ponadnormatywną emisją hałasu. Problem ten dotyczył głównie urządzeń wentylacyjnych i chłodniczych montowanych na obiektach handlowych i gastronomicznych oraz działalności niewielkich zakładów produkcyjnych i usługowych zlokalizowanych pomiędzy gęstą zabudową mieszkaniową.

Uchwałą Nr LXXXIII/1093/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 21 października 2009 roku został przyjęty *Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Krakowa (zadania na lata 2009-2013)*. Określono w nim potrzeby i kolejność podejmowania działań mających na celu przywrócenie dopuszczalnych poziomów hałasu w poszczególnych obszarach miasta. Zadania są realizowane przez podmioty korzystające ze środowiska oraz organy administracji, czyli PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu, Straż Miejską i Policję.

Program został przygotowany w oparciu o Mapę Akustyczną Miasta Krakowa wykonaną przez WIOŚ w Krakowie we współpracy z UMK. Stanowi ona kompendium wiedzy na temat klimatu akustycznego, umożliwia prawidłowe zarządzanie infrastrukturą miejską oraz może być pomocna przy podejmowaniu decyzji w sprawie wykorzystania terenów na cele inwestycyjne.

W listopadzie 2011 roku rozpoczęto prace nad aktualizacją Mapy oraz *Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Krakowa (zadania na lata 2014-2018)*.

Jakość wód powierzchniowych III.1.3.

Rzeka	Punkt pomiarowo-kontrolny		Kategoria wód ogólna	Według wskaźników	
	Nazwa	km		Fizykochemicznych	Bakteriologicznych
Sanka	Powyżej ujęcia	2,7	A3	A3	A3
Rudawa	Podkamycze	9,0	A3	A2	A3
Dłubnia	Kończyce	9,8	A3	A1	A3
Raba	Zbiornik Dobczyce – ujęcie wieżowe	-	A2	A2	A2

Tabela III.5.

Ocena jakości ujęć wody przeznaczonej do spożycia w 2011 roku¹

¹ ocenę wód ujmowanych do celów zaopatrzenia ludności wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 roku w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz.U. z 2002 r., Nr 204, poz.1728)

^{A1} – wody wymagające prostego uzdatnienia fizycznego, w szczególności filtracji oraz dezynfekcji

^{A2} – wody wymagające typowego uzdatnienia fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania wstępnego, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji i dezynfekcji końcowej

^{A3} – wody wymagające wysoko sprawnego uzdatnienia fizycznego oraz chemicznego, a także, poza wyżej wyszczególnionymi procesami, adsorpcji na węglu aktywnym i końcowego ozonowania lub dezynfekcji

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie

Pozostałe informacje na temat wody pitnej znajdują się w rozdziale V. Gospodarka komunalna.

III.1.4. *Pomiary pola elektromagnetycznego (PEM)*

Pomiary PEM przeprowadzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. Nr 221, poz. 1645).

Z przeprowadzonych badań wynika, iż w żadnym z badanych punktów nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (7 V/m).

Tabela III.6.

Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w Krakowie w 2011 roku

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wartość średnia (w V/m)
ul. Meissnera	0,46
ul. Gen. Maczka	1,17
ul. Armii Krajowej	0,75
pl. Inwalidów	0,36
al. 3 Maja	0,47
Rondo Grunwaldzkie	0,93
ul. Zbrojarzy	0,86
Rynek Główny	0,91
ul. Kurczaba	0,66
pl. Centralny	0,48

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie

III.2. *Gospodarka odpadami*

Celem gospodarki odpadami jest zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów.

III.2.1. *Odpady przemysłowe*

W 2011 roku najwięcej odpadów przemysłowych spośród krakowskich firm wytworzył ArcelorMittal Poland. Największy udział odpadów z tego zakładu – ponad 814 tys. t – stanowiły pozostałości z procesów termicznych, w tym z hutnictwa żelaza i stali.

Tabela III.7.

Ilość odpadów przemysłowych wytworzonych przez wybrane zakłady w Krakowie w 2011 roku

Wybrane zakłady przemysłowe	Ilość wytworzonych odpadów ogółem (w Mg¹/rok)
Ogółem dla Krakowa, w tym:	3 408 498,1904
ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Krakowie	878 620,1500
„ZŁOMEX” S.A. Zakład Przerobu Żelaza	138 001,0600
Elektrociepłownia „Kraków” S.A.	125 339,3390
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.	108 817,5900
Zakład Odzysku Surowców „Madrohut” Sp. z o.o.	63 325,8460
Budimex S.A.	58 906,9000
KPGMB Sp. z o.o.	30 006,4100
RR Donnelley Sp. z o.o.	26 341,8150

Wybrane zakłady przemysłowe	Ilość wytworzonych odpadów ogółem (w Mg ¹ /rok)
Krakodlew S.A.	23 835,9550
Metalodlew-Żeliwo S.A.	20 116,7390
ArcelorMittal Refractories Sp. z o.o.	10 159,1590
Tele-Fonika Kable Sp. k.a.	8 220,8940
ArcelorMittal Tubular Products Kraków Sp. z o.o.	7 925,1400
Philip Morris Sp. z o.o.	7 228,1470
BRUK - BET Sp. z o.o.	5 241,1200
CONTRACTOR Sp. z o.o.	4 525,7800
PKP Cargo Wagon Kraków Sp. z o.o.	3 147,7560
Polski Asfalt Technic Sp. z o.o.	3 016,1000
Budostal-2 S.A.	2 956,9090
Przedsiębiorstwo Badawczo-Produkcyjno-Handlowe Techglass Sp. z o.o.	2 838,7860
PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Krakowie	2 227,6700
„PKP Intercity” S.A.	1 836,3857

¹ megagram (Mg) = 1 tona; jest to standardowa jednostka stosowana w praktyce i przepisach prawnych dotyczących recyklingu do określania ilości odpadów

Źródło: Baza danych o odpadach WSO (Wojewódzki System Odpadowy), stan na 3.08.2012

Zakłady przemysłowe	Ilość unieszkodliwionych odpadów ogółem (w Mg/rok)
Ogółem dla Krakowa, z tego:	407 102,7340
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o.	150 132,6000
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.	131 774,0000
ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Krakowie	120 285,5200
Zakłady Sanitarne w Krakowie Sp. z o.o.	2 731,1110
Elektrociepłownia „KRAKÓW” S.A.	2 179,4000
Chemiczna Spółdzielnia Inwalidów „HEJNAŁ”	0,1030

Źródło: Baza danych o odpadach WSO (Wojewódzki System Odpadowy), stan na 3.08.2012

Tabela III.8.

Ilość odpadów przemysłowych unieszkodliwionych (w instalacjach) w 2011 roku

Odpady komunalne **III.2.2.**

Głównym obiektem systemu zagospodarowania odpadów komunalnych w Krakowie jest składowisko odpadów komunalnych Barycz. Poza tym, gospodarka odpadami komunalnymi w mieście opiera się na:

- selektywnej zbiórce odpadów „u źródła” – z wykorzystaniem dodatkowego, żółtego pojemnika (worka) na surowce wtórne
- selektywnej zbiórce surowców wtórnych w systemie dzwonowym
- zbiórkach odpadów wielkogabarytowych
- zbiórkach przeterminowanych leków w aptekach
- zbiórkach zużytych baterii i świetlówek
- działaniu punktu gromadzenia odpadów, których nie można wyrzucać do kosza („Lamusownia”)
- działaniu kompostowni odpadów frakcji „mokrej”
- zbiórce surowców wtórnych w ramach akcji edukacyjnych

Aby udoskonalić system gospodarowania odpadami konieczne jest wybudowanie spalarni śmieci, uruchomienie dodatkowych (ok. 7-9) Zbiorczych Punktów Gromadzenia Odpadów oraz rozstawienie kolejnych pojemników typu „dzwon” na ulicach miasta.

Tabela III.9.

Wskaźniki dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi w latach 2010-2011

	2010	2011
Ilość odpadów odebranych	2 098 958,31m ³	2 038 540,46 m ³
	313 277,36 Mg	304 259,77 Mg
Ilość odpadów przypadająca na 1 mieszkańca	2,78 m ³	2,68 m ³
	0,41 Mg	0,40 Mg
Ilość odpadów deponowanych	na składowisku Barycz 174 119,43 Mg	134 989,37 Mg
	ogółem 215 713,93 Mg	153 317,41 Mg
Gospodarstwa objęte stałym wywozem odpadów	98%	100%
Koszt wywozu ponoszony w miesiącu przez 1 mieszkańca	6,66-19,98 PLN	7,00-21,00 PLN
Ilość zebranych surowców wtórnych	25 697,76 Mg	35 032,37 Mg
Odzysk surowców wtórnych	68,43%	62,50%

Źródło: Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu

W 2011 roku spadła ilość zebranych odpadów (o 9 017,6 t) i odpadów składowanych (o 62 396,5 t). Zebrano 35 032 t surowców wtórnych (o 9 334 t więcej niż w roku poprzednim), z czego odzyskano ok. 21,9 tys. t.

Tabela III.10.

Surowce wtórne oddane do recyklingu¹ w latach 2009-2011 (w Mg)

	2009	2010	2011
Papier	1 492,07	1 524,12	1 288,11
Szkło	1 768,32	1 852,49	1 927,40
Plastik i aluminium	917,23	1 120,19	1 168,87

¹ odpady zebrane w systemie dzwonowym, przekazane do recyklingu przez Gminę Miejską Kraków

Źródło: Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu

III.3. Inwestycje z dziedziny ochrony środowiska finansowane ze środków Unii Europejskiej

Program gospodarki odpadami komunalnymi w Krakowie

W dniu 20 kwietnia 2011 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu *Program Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Krakowie* w ramach działania 2.1 priorytetu II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Zgodnie z Listą Projektów Indywidualnych dla tego programu orientacyjny koszt całkowity projektu to 792,18 mln PLN, w tym szacunkowa kwota dofinansowania z UE – 371,73 mln PLN.

Głównym celem realizacji projektu jest zapewnienie dla Krakowa i przyległych gmin możliwości dalszego, wieloletniego unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska, z uwzględnieniem przepisów krajowych i unijnych 6+. Projekt dotyczy budowy zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów o dużej skali oddziaływania i znacznym stopniu skomplikowania. Jest to kontynuacja realizowanego przez Gminę Miejską Kraków projektu *Gospodarka odpadami stałymi w Krakowie*, etap I.

Projekt wpisuje się w KPGO (Krajowy Plan Gospodarki Odpadami), tym samym ma charakter strategiczny, zgodny z celami SRK (Strategii Rozwoju Kraju), NSRO (Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia) oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Projekt realizowany jest przez Krakowski Holding Komunalny.

Edukacja ekologiczna III.4.

	2009	2010	2011
Liczba inicjatyw ekologicznych	92	11	6
Koszt realizacji (w PLN)	1 695 160	2 908 650	857 079,75

Źródło: Wydział Kształtowania Środowiska UMK

Tabela III.11.

Liczba inicjatyw i koszt realizacji działań z edukacji ekologicznej w latach 2009-2011

Nazwa zadania	Koszt zadania (w PLN)
Prowadzenie edukacji ekologicznej przez ośrodki kultury	52 000,00
Działalność promocyjna i edukacyjna w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami prowadzona przez Wydział Kształtowania Środowiska UMK	16 487,70
Dni Ziemi	181 525,69
Krakowski Festiwal Recyklingu	469 210,32
Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu	58 722,86
Czysta Akcja	79 133,18
Działalność promocyjna i edukacyjna w zakresie czystości i gospodarki odpadami prowadzona przez ZIKiT- Ekocentrum (w tym akcja „Liść” oraz promocja sprzątanania psich nieczystości) ¹	635 373,00
Sprzątanie Świata ¹	48 085,01
Projekt Czysty Kraków – Lepsze Życie – podnoszenie świadomości oraz wiedzy mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami	404 749,05 (w tym wkład GMK: 60 710,75)

¹ działania zrealizowane w 2011 roku, lecz częściowo lub całkowicie sfinansowane w 2012 roku

Źródło: Wydział Kształtowania Środowiska UMK, Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie

Tabela III.12.

Główne zadania prowadzone w ramach edukacji ekologicznej w 2011 roku

III.5. Obszary zielone

Tabela III.13.

Tereny zieleni w Krakowie w 2011 roku

Typ zieleni	Powierzchnia	
	(w ha)	(w %)
Parki miejskie i zieleńce, tereny zieleni osiedlowej w zarządzie ZIKiT	949	2,9
Zieleń przyuliczna	599	1,8
Cmentarze	138	0,3
Ogrody działkowe	650	2,0
Zieleń towarzysząca urządzeniom sportowym	133	0,4
Zieleń forteczna (powierzchnia historyczna)	282	0,9
Zieleń forteczna (powierzchnia przylegająca do zieleni fortecznej)	801	2,4
Ogółem	3 552	10,7

Źródło: Wydział Kształtowania Środowiska UMK

Na obszarze Krakowa znajdują się:

- 3 obszary Natura 2000 o łącznej powierzchni 386,7 ha
- 5 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 48,58 ha
- 3 parki krajobrazowe o łącznej powierzchni 4 763,4 ha
- 8 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 103,8 ha
- 43 parki miejskie o łącznej powierzchni 396,89 ha
- 251 pomników przyrody, w tym 248 pojedynczych drzew, 1 aleja, 1 głąz narzutowy i 1 źródło

Powierzchnia lasów oraz struktura ich własności na terenie Krakowa w 2011 roku pozostała bez zmian w stosunku do ubiegłego roku. Powierzchnia lasów wyniosła 1 431 ha, co stanowiło 4,38% obszaru miasta.

Taka sama pozostała również struktura drzewostanu, w której dominującymi gatunkami były: buk, dąb, sosna i brzoza.

Tabela III.14.

Prace w ramach zagospodarowania i ochrony lasów prowadzone w 2011 roku

Wyszczególnienie	Wielkość	Wskaźnik zmian (2010=100)
Pielęgnacja gleby wokół sadzonek	36,0 ha	81,8
Pielęgnacja upraw leśnych	57,0 ha	105,5
Pielęgnacja pojedynczych drzew	335 szt.	98,5
Pielęgnacja zieleni niskiej	10,0 ha	100,0
Odnowienia sztuczne	10,0 ha	95,2
Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną	45,0 ha	100,0
Trzebieże	18,0 ha	94,7
Utrzymanie polan rekreacyjnych	75,0 ha	100,0
Utrzymanie pasów przeciwpożarowych	32 000 mb	100,0
Utrzymanie użytku ekologicznego Łąki Nowohuckie	57,0 ha	100,0
Utrzymanie szlaków pieszych i rowerowych	7,6 km	91,6
Utrzymanie infrastruktury – porządkowanie dróg i alejek	8,6 km	100,0

Wyszczególnienie	Wielkość	Wskaźnik zmian (2010=100)
Utrzymanie infrastruktury – zbiórka i wywóz śmieci	48 t	104,3
Koszenie muraw kserotermicznych	3,5 ha	100,0
Koszenie łąk oligotroficznych	4,0 ha	100,0
Cięcia krajobrazowe	20,0 ha	86,9

Źródło: Wydział Kształtowania Środowiska UMK

Rolnictwo III.6.

W 2011 roku powierzchnia użytków rolnych w Krakowie zmniejszyła się w stosunku do 2010 roku o 200 ha, a powierzchnia upraw o 30 ha.

Wyszczególnienie	Powierzchnia (w ha)	Wskaźnik zmian (2010=100)
Powierzchnia użytków rolnych ogółem, w tym:	13 000	98,4
grunty orne	7 020	99,5
sady	200	100,0
łąki trwałe	1 500	100,0
pastwiska	150	75,0

Źródło: Wydział Kształtowania Środowiska UMK

Tabela III.15.

Struktura użytków rolnych w 2011 roku

Wyszczególnienie	Powierzchnia (w ha)	Wskaźnik zmian (2010=100)
Zboża	3 250	103,5
Ziemniaki	1 600	103,2
Rośliny pastewne	400	100,0
Rośliny przemysłowe	100	-
Warzywa	1 070	109,1
Owoce (truskawki)	40	100,0
Pozostałe	560	59,5
Ogółem	7 020	99,5

Źródło: Wydział Kształtowania Środowiska UMK

Tabela III.16.

Użytkowanie gruntów ornych w 2011 roku

W 2011 roku liczba gospodarstw rolnych o powierzchni fizycznej powyżej 1ha, podobnie jak w roku poprzednim, wyniosła 2 000.

Tabela III.17.**Wynikowe szacunki
plonów w 2011 roku**

	Plony (w q/ha)	Wskaźnik zmian (2010=100)
Zboża ogółem	34,5	130,6
Ziemniaki	350,0	233,0
Zbiory z łąk	10,0	166,0

Źródło: Wydział Kształtowania Środowiska UMK

Tabela III.18.**Stan pogłowie zwierząt
gospodarskich
w 2011 roku**

Wyszczególnienie	Liczba sztuk	Wskaźnik zmian (2010=100)
Pogłowie bydła ogółem	300	42,8
Pogłowie trzody chlewnej	3 000	100,0

Źródło: Wydział Kształtowania Środowiska UMK

Podsumowanie

W 2011 roku:

- Na terenie Krakowa odnotowano przekroczenia alarmowego poziomu pyłu zawieszonego PM10 ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$): przy ul. Bujaka – 3 razy, przy al. Krasińskiego – 11 razy, przy ul. Bulwarowej – 4 razy.
- Rozpoczęto prace nad aktualizacją Mapy Akustycznej Miasta Krakowa oraz *Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Krakowa (zadania na lata 2014-2018)*.
- Zebrano 35 032 t surowców wtórnych, z czego odzyskano ok. 21,9 tys. t.
- Komisja Europejska zatwierdziła wkład finansowy w projekt *Program gospodarki odpadami komunalnymi w Krakowie*, którego celem jest uporządkowanie i organizacja gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta, w tym budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów (ZTPO).
- O ok. 55 ha zmniejszyła się powierzchnia terenów zieleni w mieście w stosunku do 2010 roku.
- Powierzchnia lasów nie zmieniła się – wyniosła 1 431 ha (4,38% obszaru miasta).